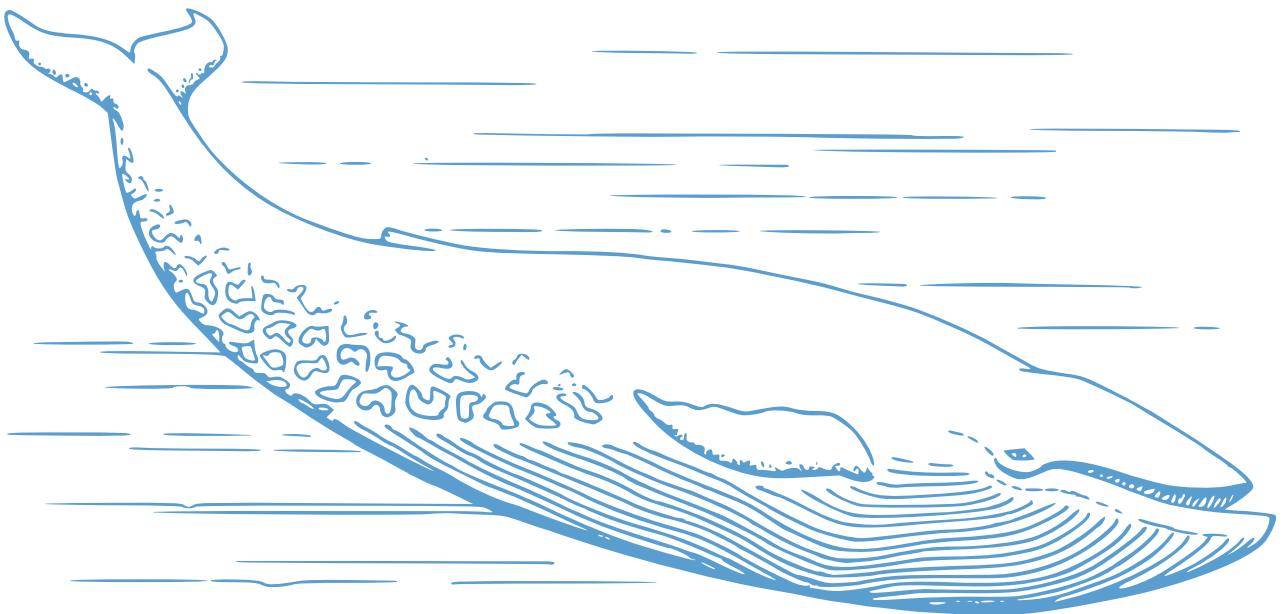
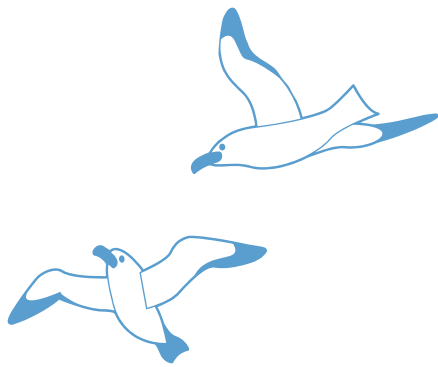

Mój Wieloryb

materiały edukacyjne
dla nauczycieli i edukatorów

Spis treści

Wstęp 3

Jak zacząć, czyli zaproszenie do świata,
w którym słychać śpiew wielorybów 5

Zabawy ruchowe
na głębiny i mielizny 7

Morskie gry na współpracę 10

Karty pracy 12

Nadmorska strefa
ekspresji plastycznej 14

Temat do dyskusji:
sposoby na samotność 15

Projekt edukacyjny:
Podwodny Teatr Cieni 16

Podsumowanie wielorybiej przygody 21

Wstęp

Przed nami czytelnicza przygoda z kolejną – nieco inną od poprzedniej – książką, w której każdy znajdzie coś dla siebie. Tytuł ten łączy w sobie kilka wątków: historię niezwyklej przyjaźni, opowieść o pomaganiu i jego granicach, opis relacji syna i taty. Czas na zew morskiej przygody oraz dawkę wyzwania okraszonych pięknymi ilustracjami...

Ze względu na mniejszą ilość tekstu książkę tę można uznać za tytuł w sam raz dla maluszków. Jednak zawarte niżej propozycje pokazują, że na jej motywach wiele aktywności i przemyśleń da się zaproponować także starszym grupom przedszkolnym. Jeśli pokochacie świat bohaterów wykreowanych przez Benjiego Daviesa, polecamy także dwie inne książeczki tego autora wydane przez Znak Emotikon (dostępne w księgarni www.znak.com.pl): *Powrót wieloryba* oraz *Cudowna wyspa dziadka*.

Poniższe materiały można wykorzystać dowolnie, według inwencji nauczyciela. Nie składają się one na jednorazowy scenariusz, który należy realizować krok po kroku. Zakładamy swobodną, trwającą całą zimę pracę, w której od czasu do czasu będziecie wracać do lektury, wzbogacając ją i urozmaicając aktywnościami – np. dowolnie wybranymi z zestawu (lub nim inspirowanymi) zabawami plastycznymi, ruchowymi czy rozmowami z dziećmi.

Jeśli zdecydujecie się Państwo na realizację projektu, może on być podsumowaniem całej wielorybniczej przygody.

Trzy kierunki pracy:

Dzięki tym materiałom, podczas zimowych miesięcy, możecie Państwo skupić się na trzech celach:

1

POSZERZENIE WIEDZY O ŚWIECIE

(szczególnie informacje o środowisku morskim)

2

PRACA NAD RELACJAMI W GRUPIE, TRENING WSPÓŁPRACY, OTWARTE ROZMOWY O SAMOTNOŚCI I PRZYJAŹNI

3

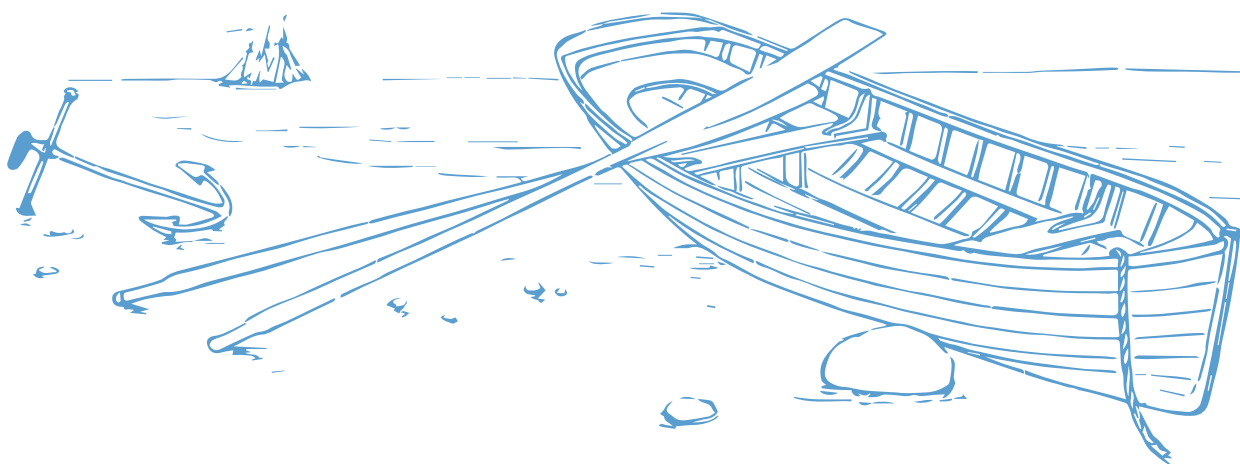
TRENING KREATYWNEGO DZIAŁANIA PROJEKTOWEGO

Pracuj twórczo – co to znaczy?

- › Nie zakładaj istnienia jedyne go słusznego rozwiązania, jedynej słusznej odpowiedzi.
- › Pobudzaj do myślenia poza schematami.
- › Pozwól dzieciom na porażki, bo one wiele nas uczą.
- › Wiele zabaw nie musi albo wręcz nie może odbyć się według ściśle zaplanowanego schematu – eksperymentuj, modyfikuj, bądź elastyczny/a!
- › Zachęcaj dzieci do zadawania pytań.
- › Otwórz się na pomysły dzieci, podążaj za nimi – na ile to możliwe.
- › Nie odrzucaj żadnych pomysłów, ale zachęcaj do szukania argumentów za i przeciw.

Co znajdziecie w tym zestawie:

- › Jak zacząć, czyli zaproszenie do świata, w którym słychać śpiew wielorybów
- › Zabawy ruchowe na głębiny i mielizny
- › Morskie gry na współpracę
- › Karty pracy (do pobrania w osobnych zakładkach)
- › Nadmorska strefa ekspresji plastycznej
- › Temat do dyskusji: sposoby na samotność
- › Projekt edukacyjny: Podwodny Teatr Cieni
- › Piosenka *No i co* (tekst i wersja do odsłuchania w osobnych zakładkach)
- › Przepis kulinarny *Galaretkowy miniocean* (do pobrania w osobnej zakładce)
- › Podsumowanie wielorybiej przygody

Jak zacząć, czyli zaproszenie do świata, w którym słyszeć śpiew wielorybów

Zanim zaczniesz czytać z dziećmi książkę *Mój wieloryb*, zaproponuj grupie odwiedzenie niezwykłego miejsca, którego, co prawda, nie zobaczycie na żywo, ale – słysząc nagrane dźwięki – będziecie je sobie mogli doskonale wyobrazić... Puść dzieciom pieśń wielorybów. Możesz np. skorzystać z nagrania na serwisie YouTube, np. tego: <https://www.youtube.com/watch?v=WabT1L-nN-E>, nie pokazuj jednak obrazu. Skupcie się na samym dźwięku.

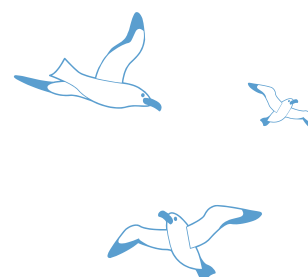
Usiądźcie wygodnie lub połóżcie się na dywanie tak, aby po zamknięciu oczu można było jak najuważniej się wsłuchać i przenieść się w to miejsce – zobaczyć, jak wygląda, wyobrazić sobie, co może się tam dziać. Wysłuchajcie nagrania do końca, a potem porozmawiajcie o skojarzeniach, jakie pojawiły się u dzieci:

- › Jakie miejsce zobaczyły w wyobraźni?
- › Skąd pochodziły dźwięki?
- › Kto może być bohaterem książki, którą zaczniecie czytać?

Po docenieniu wszystkich skojarzeń – bo przecież mogą one być bardzo różnorodne – opowiedz dzieciom o „mowie wielorybów”, którą słyszeliśmy w nagraniu. Jeśli chcesz, możesz wykorzystać poniższe ciekawostki:

Kilka ciekawostek o „mowie wielorybów”:

- › tzw. śpiew walenii to jedna z podstawowych form komunikacji (czyli porozumiewania się) wielorybów, a zarazem fascynujące zjawisko, które wzbudza zdumienie badaczy analizujących znaczenie tych pieśni.
- › za pomocą wydawanych przez siebie dźwięków wieloryby „rozmawiają” ze sobą, szczególnie w okresie godowym, gdy następuje kojarzenie par. Jeden z gatunków wieloryba – długopłetwiec – słynie z wyjątkowych pieśni, których „dźwiękowe zwrotki” zmieniane są corocznie i prawdopodobnie służą właśnie w zalotach, pomagając mu znaleźć partnerkę. Dodatkowo walenie wytwarzają dźwięki, aby (podobnie jak nietoperze) korzystać z echolokacji. Chodzi o to, że dźwięki wydawane przez wieloryba odbijając się od różnych obiektów w wodzie wracają do niego jak echo, dzięki czemu zwierzę orientuje się, gdzie znajduje się jakaś przeszkoda albo inny osobnik.
- › wołania największych fiszbinowców są słyszalne w odległości kilkuset kilometrów. Wiecie co to jest fiszbinowiec? To taki gatunek wieloryba, który nie ma zębów (np. płetwal błękitny). Ma za to specjalne, przypominające wielkie grzebienie płyty rogowe, które pozwalają mu „odcedzać” pokarm z oceanu.
- › porozumiewanie się między osobnikami za pomocą dźwięków oraz echolokacja są bardzo ważnymi umiejętnościami w życiu walenii. Niestety, jest im coraz trudniej się komunikować i odnajdować w przestrzeni. Wszystko przez rosnącą ilość dźwięków, a właściwie hałas w oceanie, powodowany wzmożonym ruchem statków lub generowany przez platformy wiertnicze czy wojskowe sonary.
- › niektóre gatunki walenii, np. białuchy (inaczej wale białe), wykazują się jeszcze innymi zadziwiającymi zdolnościami. Nie jest to jednak cecha ani powszechna, ani zawsze

występująca. Chodzi o... naśladowanie ludzkiej mowy. W kilku przypadkach naukowcy byli przekonani, że słyszą rozmowę ludzi z dużej odległości, podczas gdy okazywało się, że dźwięki typowe dla człowieka wydawał w rzeczywistości waleń.

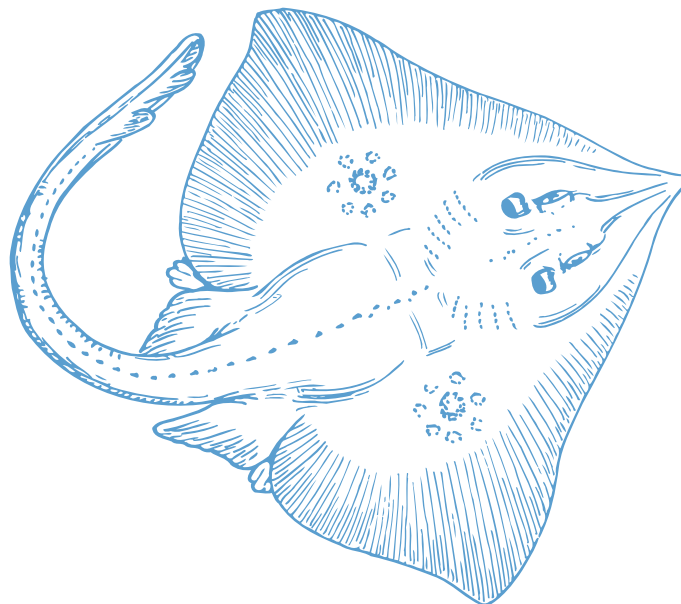
Źródła ciekawostek:

- › www.ekokalendarz.pl
- › www.joemonster.org/art/43233

Teraz poproś dzieci o namalowanie, o czym ich zdaniem opowiadała wysłuchana dziś pieśń wielorybów. Po lekturze książki będziecie mogli sprawdzić, które z pomysłów pasują do przeżyć jednego z bohaterów.

No to co, teraz pora na czytanie! Przeczytajcie wspólnie tę piękną opowieść, koniecznie prezentując dzieciom ilustracje.

P.S. Jeśli macie ochotę podszkolić trochę swój język angielski, możecie wspólnie oglądnąć film, w którym autor filmu, Benji Davies czyta „Mojego wieloryba” swojemu synkowi. Nagranie jest ogólnodostępne w Internecie, znajdziecie je tu: <https://www.youtube.com/watch?v=52bRXBR6KP8&t=15s>.

Zabawy ruchowe na głębiny i mielizny

1. S.O.S. mielizna!

Potrzebne Wam będą:

- › kilka szarf, koce, taśma malarska lub kreda do wytyczenia mielizn.

Nawiązanie do książki:

Wieloryby rodzą się w wodzie i – jako wodne zwierzęta – potrafią pływać „od urodzenia”. Młode osobniki mają jednak mniej doświadczenia oraz sił – mogą być zatem bardziej narażone np. na wypłynięcie na mieliznę albo wyrzucenie na brzeg, czego doświadczył przyjaciel Noiego. Zobaczmy, jak poradzilibyśmy sobie z podwodnymi pułapkami, gdybyśmy wcielili się w młode wieloryby walczące z prądami morskimi...

Przebieg zabawy:

Na podłodze/boisku zaznaczamy kredą, taśmą malarską lub z pomocą koców – zależnie od miejsca zabawy – mielizny. Kilkoro dzieci ubranych w szarfy (lub inaczej wyróżnionych) wciela się w prąd morski. Reszta grupy to wieloryby. Wieloryby pływają swobodnie tak, by uniknąć zetknięcia się z mielizną. Zadaniem prądów morskich jest znieść wieloryby (bezdotykowo, ograniczając przestrzeń poruszania się) w pobliże mielizn. Jeśli wieloryb dotknie jakkolwiek częścią ciała mielizny, zostaje na niej uwięziony. Uratować go mogą np. dwa inne wieloryby wyciągając towarzysza za ręce-płetwy...

Warianty:

- › można wymyślić inne warianty ratowania lub bawić się bez „wybawiania”, np. do momentu, gdy na mieliznach utknę pięć osobników na raz;
- › aby nieco podkręcić zabawę, można wykorzystać (o ile w przedszkolu są dostępne) poduszki lub materace, które trzeba zamocować przy pomocy taśmy malarskiej na brzuchu i plecach wielorybów, by dzieci „gabarytami” bardziej przypominały te wodne ssaki.

2. Kuter rybacki – zabawa w parach

Potrzebne Wam będą:

- › sporo miejsca i podłoga bez dywanu, kocyk do leżenia – jeden na dwójkę dzieci.

Nawiązanie do książki:

Tata Noiego był rybakim i wypływał w morze swoim kutrem. Musiał dobrze znać się na żegludze i umieć sterować, aby mieć udany połów i poradzić sobie z nierzadko trudnymi warunkami na morzu. Zanim wyruszymy na pełne morze, przejdźmy w bezpieczniejszej zatoczce specjalne szkolenie w manewrowaniu kutrem rybackim.

Przebieg zabawy:

Dzieci dobierają się w pary i dzielą rolami – jedna osoba odgrywać będzie kuter, druga wcieli się w rybaka. Dzieci udające kuter kładą się na plecach na kocu. Rybacy dokonują przeglądu łodzi przed wyruszeniem w morze, np.:

- › zmiatanie/mycie pokładu (dzieci-rybacy przesuwają kilkakrotnie swoje dłonie po plecach kolegi-kutra),
- › dokręcanie śrub (dzieci-rybacy naśladując ruch wkręcania śruby dotykają pleców kolegi-kutra),
- › oliwienie silnika (dzieci-rybacy wykonują krótki masaż-ugniatanie ramion kolegi-kutra),

a następnie chwytając za brzeg koca przy dziobie kutra (głowie leżącego dziecka) uruchamiają silnik i sterują:

- › powoli do przodu,
- › zmiana kursu na lewo – na prawo,
- › kurs po torze zygzakowym,
- › obrót i powrót po linii prostej,
- › pływanie swobodne z omijaniem innych kutrów.

Warianty:

- › zabawę można zacząć od tworzenia kutra i zaproponowania rybakom – według inwencji prowadzącego – ruchów naśladujących budowanie swoich łodzi, np. heblowanie i profilowanie desek, łączenie desek (wbijanie gwoździ/wkręcanie śrub, uszczelnianie, malowanie, montowanie silnika...)
- › można też ustalić kolejność trenowania wyznaczając np. 3 lub 4 pary jako rozpoczynające kurs kutrem po konkretnych torach szkoleniowym, np. trasa z omijaniem skał, które zaznaczone są klocekami lub pachołkami itd., albo z płynięciem do tyłu itd., zależnie od możliwości przestrzennych.

3. Spotkanie z wielorybem – opowieść ruchowa o wielorybie i spotkaniu z człowiekiem

Potrzebne Wam będą:

- › przestrzeń do zabawy, najlepiej z gładką podłogą bez dywanu.

Nawiązanie do książki:

Spotkanie Noiego i młodego wieloryba odbyło się na brzegu. Ale co by się stało, gdyby sytuacja była odwrotna i do spotkania doszłoby w wodzie? Posłuchajmy opowieści i wcielając się w role poszczególnych postaci, odtworzymy bieg wydarzeń...

Przebieg zabawy:

Przed rozpoczęciem zabawy dzieci dobierają się w pary (spontanicznie lub losowo, np. za pomocą kolorowych kartoników naklejanych na ubraniu). Osoby dobrane w pary decydują między sobą, kto wcieli się w wieloryba, a kto odegra rolę Noiego. Z boku sali (tak, by jak najwięcej miejsca zostało na zabawę ruchową) wyznaczamy linię brzegu. Dzieci grające Noiego ustawiają się na linii, natomiast dzieci, które wcieli się w wieloryby, zajmują pozostałą część sali – morze lub ocean...

Nauczyciel zaczyna opowieść prosząc dzieci o odgrywanie usłyszonej historii:

Noi stał na brzegu wypatrując swojego przyjaciela wieloryba. Początkowo tafla wody była nieruchoma – wieloryby chyba spały. Nagle woda zaczęła się marszczyć, lekko falować. W końcu wyłoniła się z niej wielka płetwa ogonowa... Tak, Noi był pewien, że to jego przyjaciel wieloryb! Baraszkował w morzu przewracając się z boku na bok, pływając do przodu i do tyłu... Noi pomachał do niego, a wieloryb odmachnął do niego płetwą ogonową, zapraszając przyjaciela do wody... Noi wszedł najpierw ostrożnie – bo woda o tej porze dnia była chłodna, ale potem, gdy sięgała mu już do pasa, po prostu położył się na niej, a wieloryb delikatnie do niego podpłynął... Noi pogłaskał go po głowie,

po grzbiecie i po wszystkich płetwach, a potem bardzo powoli położył się na brzuchu na swoim przyjacielu. Trwali tak chwilę w bezruchu, po czym wieloryb zaczął płynąć dbając o to, by nie zrzucić Noiego. . . Po chwili Noi zsunął się ostrożnie do wody i chwilę płynęli razem obok siebie – dobrze, że przyjaciel Noiego nie był dorosłym osobnikiem. . . Potem wieloryb wygiął się w łuk (jak on to zrobił?), a Noi przepłynął pod nim. A teraz spróbowali zrobić odwrotnie. Wieloryb ledwie zmieścił się pod chłopcem. W końcu obaj byli już trochę wyczerpani. Noi znów położył się na grzbiecie przyjaciela, a ten podpłynął z nim prawie do brzegu, by chłopiec mógł odpocząć na lądzie.

Warianty:

- opowieść można zaaranżować w inny sposób, zależnie od inwencji prowadzącego. Można też zebrać pomysły dzieci i włączyć je w narrację.

4. Wieloryby balonowe

Potrzebne Wam będą:

- balony (najlepiej w „wielorybim kolorze”), pomocna przy budowaniu nastroju może być łagodna muzyka lub nagranie szumiącego morza, fal albo znanej już dzieciom „pieśni wieloryba.

Nawiązanie do książki:

Choć wieloryby (nawet te młode) są całkiem sporych rozmiarów i niemało ważą, to w wodzie poruszają się z gracją i wcale nie wydają się, by były aż tak ciężkie. . . Nadmuchajmy nasze balony, namalujmy im oczy i zamieńmy je w wieloryby – w morzu będą wydawały się tak lekkie jak piórka. . .

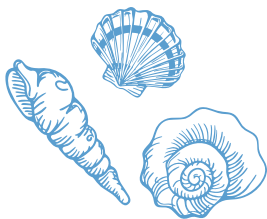
Przebieg zabawy:

Dzieci z przygotowanymi balonami poruszają się po sali wg instrukcji nauczyciela:

- powoli przy samym dnie;
- skręcają w lewo omijając podwodne skały, a zaraz potem w prawo, by wyminąć wrak jakiegoś statku;
- wyskakują szybko do góry, aby zaczerpnąć powietrza;
- próbują kilka razy wybić się jak najwyżej i opaść z pluskiem do wody (wprost w ręce dzieci);
- płynąć, spotykają inne wieloryby, o które ocierają się na powitanie;
- wieloryby ustawiają się w koło, by wykonać rytualny taniec: kołyszają się w lewo i prawo (ustalamy ile razy powtarzając: w lewo i prawo, w lewo i prawo. . .), wyskakują do góry i lądują na dnie (i analogicznie do góry i na dół, do góry i na dół), obracają się dookoła, zatrzymują się w bezruchu i zaczynają swoją pieśń. . .

Warianty:

- można dołączyć także chustę Klanzy lub, jeśli posiadacie, błękitną tkaninę (trzymana jak chusta), na której układamy balony i kołyszemy delikatnie lub mocno (zależnie od sytuacji na morzu).

Morskie gry na współpracę

Pamiętajcie, żeby w przypadku tych zabaw, po ich przeprowadzeniu, poświęcić kilka chwil na refleksję wraz z grupą. Pomocne pytania:

- › Jak się czujecie, kiedy możecie działać razem?
- › Czy działanie z kimś jest dla Was proste?
- › Czy gdybyśmy zabawili się w tę zabawę jeszcze raz, chcielibyście coś zmienić albo ustalić między sobą?
- › Co chcecie powiedzieć osobom, z którymi współpracowaliście?

1. Wieloryb i plankton

Potrzebne Wam będą:

- › większa ilość miejsca.

Nawiązanie do książki:

Noi opiekował się pływającym w wannie wielorybem, karmiąc go rybami. Drobne ryby stanowią czasem element diety wielorybów, najczęściej jednak zwierzęta te żywią się kryłem i planktonem. Pobawmy się teraz w małego wieloryba, który ma wielki apetyt i wyrusza na łowy. Im więcej zje, tym bardziej urośnie.

Przebieg zabawy:

Wszystkie dzieci udają plankton poruszając się swobodnie na wolnej przestrzeni sali czy ogrodu. Dziecko będące wielorybem ma za zadanie złowić (dotknąć) i „połknąć” (czyli po prostu chwycić za rękę) dryfujący pokarm. Każda złapana osoba dołącza do wieloryba, co sprawia, że ssak ten rośnie. Im więcej dzieci tworzy wieloryba, tym więcej osób-planktonu (przy dobrej współpracy) można połknąć na jeden raz. Zabawa kończy się po ustalonym czasie lub gdy plankton zostanie zjedzony, a wieloryb urośnie do rozmiarów całej grupy. Porozmawiajcie o tym, jak współpracując ze sobą możecie rosnąć w siłę.

2. Oczyszczanie dna morza w podgrupach

Potrzebne Wam będą:

- › proste wędki zrobione z dziećmi np. z kredki drewnianej (lub patyka), do której dowiązujemy (lub doklejamy taśmą malarską) sznurek o długości ok. 25/30 cm, a na jego końcu montujemy mały magnes;
- › spinacze biurowe, kapsle, śrubki, muterki itp.

Nawiązanie do książki:

Wieloryby to zwierzęta pod ochroną, ponieważ jest ich niestety coraz mniej. Noi ratując małego wieloryba stał się jak najlepiej o niego zadbać, m.in. zanurzając go w wannie z czystą wodą. Na pewno miał świadomość, że im bardziej czysty będzie prawdziwy dom wieloryba (morze lub ocean), tym lepiej będzie się żyło jego przyjacielowi. Ale co może zrobić jeden mały chłopiec... Dlatego koniecznie powinniśmy mu pomóc!

Przebieg zabawy:

Na dywanie rozrzucaamy wybrane do zabawy oceaniczne śmieci. Dzieci całą grupą lub w wyznaczonych podgrupach wyławiają zanieczyszczenia, segregując je według kategorii podawanych przez prowadzącego zabawę (kolor, wielkość, ciężar lub dowolne inne). Ważne, aby nie używać w zabawie bezpośrednio dłoni, a posługiwać się wyznaczonymi narzędziami.

Warianty:

- › można podzielić dzieci na podgrupy z różnymi narzędziami, by potem porównać ilość zebranych śmieci (wtedy nie segregujemy ich według określonych kategorii, ale każda grupa zbiera swoje), albo porozmawiać, jak sprawdzały się poszczególne narzędzia do oczyszczania dna morskiego;
- › cudownym przeżyciem dodatkowym może okazać się zaimprovizowanie małego oceanu np. w plastikowej dziecinnej wanience lub dmuchanym baseniku, do którego nalewamy wodę. Wydobywanie śmieci spod wody (w podgrupach) ma moc!

3. Wanna dla wieloryba

Potrzebne Wam będą:

- › tytułowa wanna/basen lub przynajmniej duża miednica i kilka plastikowych kubeczków.

Nawiązanie do książki:

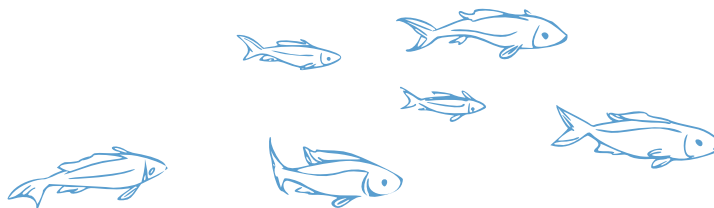
Chcąc zadbać o wieloryba, Noi ułożył go w wannie napełnionej wodą. Miał o tyle prościj, że mógł od razu odkręcić kran. Ale do naszej wanny nie jest podłączona bieżąca woda. Aby napełnić wannę, musimy sami przynieść wodę w kubeczkach.

Przebieg zabawy:

Dzieci ustawiają się w taśmociągu – tak, aby pierwsza osoba stała przy umywalce i kranie, a kolejne za nią (jedna obok drugiej), aż do miejsca ustawienia wanny. Pierwsza osoba napełnia kolejne kubeczki wodą i podaje następnej, ta następnej, aż do ostatniej osoby, która wlewa wodę do wanny. Gdy kubeczek jest pusty ostatnia osoba odnosi go do umywalki i zastępuje miejsce „pierwszego nalewacza”. Po napełnieniu naczynia podaje wodę dalej. Bawimy się do momentu, kiedy wanna będzie napełniona do wyznaczonego na początku poziomu.

Warianty:

- › możemy używać jednego wiaderka zamiast kubeczków;
- › można bawić się na czas, ustalając przy okazji różne warianty współpracy i patrząc, jaki jest najbardziej efektywny;
- › zabawę można przeprowadzić w ogrodzie, a wodą z wanny podlać potem rośliny lub wykorzystać ją do zabawy w oczyszczanie morskiego dna (zob. wyżej).

Karty pracy

1. Podwodne poszukiwania

Potrzebne Wam będą:

- › karta pracy *Podwodne poszukiwania* (wydrukowana po 1 egzemplarzu dla każdego dziecka na formacie A4) i kredki w kolorach czerwonym, zielonym i brązowym.

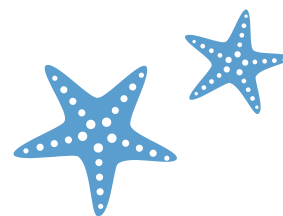
Nawiązanie do książki:

Noi opowiadał wielorybowi o wyspie. Ciekawe, co o podwodnym świecie mógłby chłopcu opowiedzieć wieloryb? Może dno morskie wygląda tak jak na rysunku? Czy Noi znajdzie tam skarby z różnych kategorii? A Wy je znajdziecie?

Przebieg zabawy:

Dzieci wyznaczonymi w instrukcji kolorami kolorują znajdujące się na karcie pracy przedmioty należące do kategorii:

- › ostre (kolor czerwony);
- › okrągłe (kolor zielony);
- › podłużne (kolor brązowy).

Jeśli macie ochotę, możecie po skończonej zabawie, poprosić dzieci o dorysowanie na karcie kolejnych elementów ostrych, podłużnych i okrągłych. A może trójkątnych, kwadratowych i „dziwnokształtnych”?

2. Duże i małe

Potrzebne Wam będą:

- › karta pracy *Duże i małe* (wydrukowana po 1 egzemplarzu dla każdego dziecka na formacie A4), kredki.

Nawiązanie do książki:

Wieloryb – przyjaciel Noiego – zmieścił się w wannie tylko dlatego, że był jeszcze wielorybim dzieckiem. Zwykle wieloryby są wielkie, a nawet ogromniaste. Zastanówcie się chwilę i na karcie pracy narysujcie jak najwięcej rzeczy, które są tak duże albo i większe niż dorosłe wieloryby oraz jak najwięcej rzeczy, które są tak małe, że zmieściłyby się spokojnie na dłoni Noiego...

Przebieg zabawy:

Dzieci na karcie pracy rysują według własnych pomysłów. Po zabawie omawiamy rysunki patrząc, jak wiele mamy pomysłów. Sprawdzamy, które rzeczy przychodziły nam do głowy najczęściej, a które pomysły pojawiały się bardzo rzadko itd.

3. Woda – moje środowisko życia

Potrzebne Wam będą:

- › karta pracy *Woda – moje środowisko życia* (wydrukowana po 1 egzemplarzu dla każdego dziecka na formacie A4), kredki.

Nawiązanie do książki:

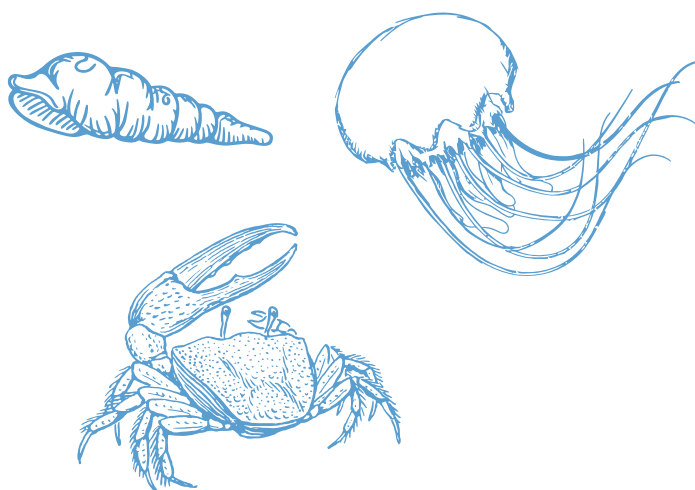
Jak wiadomo, wieloryb (choć ma w swojej nazwie część słowa ryba) jest ssakiem. Ale woda jest środowiskiem życia wielu innych zwierząt. Odnajdźmy wśród znajdujących się na planszy te, które żyją w wodzie lub są z nią ściśle związane (tu szukają pożywienia, budują domy, rozmnażają się itp.).

Przebieg zabawy:

Dzieci na karcie przy pomocy strzałek łączą wodę (na środku planszy) z wybranymi przez siebie zwierzętami w niej żyjącymi.

Warianty:

- › możemy wśród umieszczonych na planszy zwierząt wyróżniać kolorami strzałek te, które są ssakami/ptakami/rybami/owadami itd., zależnie od wyjściowego stanu wiedzy dzieci oraz tego, co przy okazji chcemy jeszcze powtórzyć lub jaką wiedzę wprowadzić...

Nadmorska strefa ekspresji plastycznej

1. Mała encyklopedia wielorybów

Potrzebne Wam będą:

- › karta pracy *Mała encyklopedia wielorybów* (wydrukowana po 1 egzemplarzu dla każdego dziecka na formacie A4 lub większym), kredki.

Nawiązanie do książki:

Noi nie powiedział nam dokładnie, do jakiego gatunku wielorybów należy jego przyjaciel – ubarwienie wskazuje, że na pewno nie jest to orka ani białucha. Nie jest to również płetwal błękitny, bo czy jego młode zmieściłoby się w wannie? Może więc wal grenlandzki albo kogia płaskonosa (jeśli chcecie pokazać dzieciom rozmaite gatunki wielorybów, polecamy zaglądnąć tutaj: <https://www.greenpeace.org/poland/wybrane-gatunki-wielorybow/>)? Ale wyobraźmy sobie teraz, że nie wszystkie gatunki waleni (bo wieloryby to potoczna ich nazwa) zostały odkryte. Być może w niedostępnych rejonach oceanów żyją nieznanne ludziom odmiany. Wszystkie jednak poza sporymi rozmiarami łączy też fakt, że w odróżnieniu od ryb mają poziome płetwy ogonowe. Sięgnijmy do naszych kart pracy – znajdziecie na nich wielorybie ogony i nazwy zupełnie nowych gatunków. Te nazwy sporo mówią o wielorybach – w szczególności o ich wyglądzie (kształcie, ubarwieniu, dodatkowych narządach), ale mogą także sugerować nieco inny sposób poruszania się, zdobywania pożywienia lub kamuflażu. Przeczytajcie poszczególne nazwy, zastanówcie się, jak mogłyby wyglądać te nowe gatunki, a potem dorysujcie je do ogonów tak, aby najlepiej oddawały wygląd i charakter każdego osobnika.

Przebieg zabawy:

Dzieci do przedstawionych na karcie płetw ogonowych dorysowują nowe gatunki wielorybów.

Mamy do dyspozycji 10 różnych nazw gatunkowych, można więc:

- › pracować (zależnie od wielkości grupy) parami lub trójkami – wspólnie naradzając się nad istotnymi elementami;
- › posadzić dzieci tak, by przy jednym stoliku znajdowały się karty z różnymi gatunkami wielorybów (jeśli mają powstać rysunki różnorodne, bez sugerowania się pracą innych). Na koniec możecie porównać, jak dwie osoby rysujące ten sam gatunek zrealizowały to zadanie (może to być również zgadywanka – daj dzieciom polecenie, by odnalazły pracę, która może przedstawiać ten sam gatunek wieloryba).

Porównując, zwróćcie uwagę na podobieństwa i różnice, nie wartościujcie jednak, kto wykonał zadanie lepiej.

2. Wieloryb z papieru

Potrzebne Wam będą:

- › kartka z bloku technicznego A4 w kolorze niebieskim i druga w kolorze szarym, kredki, kilka pasków papieru w różnych odcieniach koloru niebieskiego, nożyczki, klej, czarny pisak, szablon wieloryba – opcjonalnie (bo można narysować sylwetkę wg własnego pomysłu).

Nawiązanie do książki:

Nasz wieloryb na pewno dobrze pływał, choć nie uchroniło go to od kłopotów i wyrzucenia na brzeg. Stwórzmy teraz na kartkach mały ocean i wieloryby, które mogą się w nim przemieszczać.

Przebieg zabawy:

Oglądajcie wspólnie nagranie filmowe (znajdziecie je w zakładce „Jak zrobić wieloryba z papieru”), aby zdobyć szczegółowe instrukcje.

Temat do dyskusji: sposoby na samotność

Potrzebne Wam będą:

- › duży arkusz papieru typu flipchart, kilka karteczek typu post-it z następującymi obrazkami: przytulanka (np. miś), dziecko, piłka, rodzic, książka, kredka, pies, rozmowa telefoniczna (do pobrania w zakładce „Sposoby na samotność”).

Przebieg zabawy:

Usiądźcie w kręgu i kolejno zadawaj pytania, prosząc dzieci o odpowiedź. Pamiętaj, że są to pytania otwarte, na które można znaleźć różne odpowiedzi, dlatego daj grupie czas i szansę na wypowiedzeniu wielu pomysłów, nawet jeśli w twoim odczuciu nie wszystkie będą najtrafniejsze. Tu nie ma dobrych i złych odpowiedzi, choć niektóre będą Ci się wydawały mniej lub bardziej oryginalne czy mniej lub bardziej adekwatne do zadanego pytania.

- › Dlaczego Noi został sam na sam z wielorybem?
- › Jak myślicie, dlaczego Noi pomógł wielorybowi?
- › Co jeszcze Noi mógł zrobić, żeby pomóc wielorybowi?
- › Noi mieszkał w domu z tatą i 6 kotami. Czy mimo to mógł czuć się samotny?
- › Kiedy/dlaczego czasem czujemy się samotni?

Zachęć dzieci, aby zamieniły się w ekspertów od zwalczania poczucia osamotnienia. Każde z nich będzie miało za zadanie wymyślić inny sposób na pokonanie tego nieprzyjemnego uczucia. Pomogą Wam w tym obrazkowe odpowiedzi. Siedząc w kręgu, losujcie kolejno obrazki. Pokazując obrazek, poproś o dokończenie następującego zdania (może być po kolei lub dla chętnych): „Kiedy czujesz się samotny, to możesz...”. Wymyślając swoją odpowiedź dzieci powinny sugerować się rysunkiem, np. jeśli wylosowano psa, to pomysły mogą być takie: „...wyjść na spacer z psem, pobawić się z psem piłką, przytulić się do psa, porozmawiać z psem...”. Po 6–8 odpowiedziach wylosujcie następny obrazek i przejdźcie do kolejnych rozwiązań. Jeśli zdążysz spisać wszystkie pojawiające się pomysły (np. na dużym arkuszu papieru), to możecie potem rozesać lub – po skserowaniu – rozdać Waszą listę rodzicom do powieszenia np. na lodówce w domu. Być może Wasze sposoby okażą się pomocne, np. podczas ferii świątecznych lub zimowych.

Projekt edukacyjny: Podwodny Teatr Cieni

Przy okazji zgłębiania tematyki morskiej, zapraszamy do edukacyjnego działania projektowego z dziećmi! Projekt może być realizowany po przeczytaniu całej książki lub zanim zaczniecie ją czytać. Zaprezentowane poniżej kroki prowadzą do przygotowania przedstawienia luźno inspirowanego książką *Mój wieloryb* w technice teatru cieni. Zabawę z dziećmi w teatr warto zacząć właśnie od tej formy wyrazu. W proponowanym poniżej projekcie kładziemy nacisk na kreatywność dzieci zarówno w doborze „aktorów”, jak i przedstawianych treści. Dzięki temu bohaterów spektaklu będzie tyle, ile dzieci biorących w nim udział, a całość będzie przedsięwzięciem w pełni autorskim, dającym dzieciom poczucie sprawczości i dumy. Zależnie od przedszkolnych rytmów, znajomości potrzeb i upodobań dzieci oraz własnych preferencji, zaproponowane działania można skumulować i realizować codziennie, np. w ramach zajęć programowych lub pracować cyklicznie (np. 2 razy w tygodniu) wybierając odpowiedni dla grupy czas (poranki lub popołudnia). Działania można także wzbogacić o własne pomysły. Celem projektu jest także uczenie się planowania pracy, współdziałania z jednej strony i samodzielności w działaniu z drugiej strony.

DZIAŁANIA DO REALIZACJI W RAMACH PROJEKTU:

KROK 1.

Zaciekawienie tematem i konwencją

Potrzebne Wam będą:

- › zapoznanie się z filmem autorstwa Teatru Figur, lampka z możliwością skierowania światła w dowolnym kierunku, kartka papieru ksero formatu A4 lub większa, karton, taśma klejąca, nożyczki/nożyk, białe prześcieradło, zabawki, pacynki, jeden arkusz grubszego papieru.

Przebieg:

- › Oglądajcie film Teatru Figur o tym, jak robić teatr cieni z dziećmi (znajdziecie go w zakładce „Film o teatrze cieni”).
- › Przygotuj w sali przedszkolnej przestrzeń do zabaw z cieniami zgodnie z sugestiami zawartymi w filmie – ustaw lampkę w dogodnym miejscu, rozwiń prześcieradło lub wykonaj ekran.
- › Z pomocą zabawek, pacynek czy kształtów wyciętych z grubszego papieru i umocowanych na patykach od szaszłyków zaimprovizuj przedstawienie dla dzieci.
- › Zaproś chętne dzieci (jedno, dwoje), aby próbowały odgrywać scenki razem z Tobą.
- › Zapytaj dzieci, czy chciałyby stworzyć swoje własne przedstawienie, którego tematem przewodnim będzie morze i jego mieszkańcy.

W internecie jest wiele dostępnych przedstawień (lub ich fragmentów) teatru cieni. Możecie rozważyć oglądnięcie któregoś z nich, jednak wartość Waszej własnej improwizacji (połączonej z motywowaniem dzieci do przygotowania takiego przedstawienia) będzie większa. Polecamy na przykład ten ogólnodostępny filmik: <https://www.youtube.com/watch?v=FurfGM9m9Ns&t=54s>. Możesz również pokazać dzieciom fragment inscenizacji opowiadania *Mój wieloryb*, który jest dostępny w Internecie. Znajdziesz go tu: https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=QFEFAB03GpM&feature=emb_logo.

KROK 2.

Wybieramy tytuł

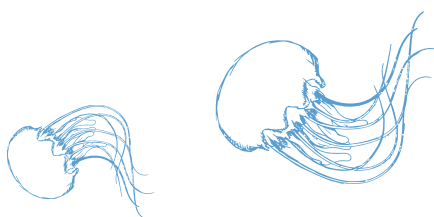
Potrzebne Wam będą:

- › karteczki do wypisania wariantów tytułów przedstawienia. Można również przygotować zestaw gotowych tytułów.

Przebieg:

Punktem wyjścia do przygotowania naszego przedstawienia będzie dokonanie wyboru tytułu oraz bohaterów w nim występujących. W zależności od tego z jaką grupą pracujecie, możecie wspólnie z dziećmi wymyślić możliwe tytuły przedstawienia i zapisywać je pojedynczo na przygotowanych wcześniej karteczkach, spośród których wybrane dziecko (najmłodsze, najstarsze, dyżurny danego dnia etc.) wylosuje Wasz tytuł. Jeśli uważasz, że to zadanie będzie za trudne dla grupy, przygotuj zestaw możliwych tytułów. Ważne, aby w tytule znalazł się rzeczownik „morze” lub przymiotnik „morski” w dowolnej odmianie. Np.

- › Morska przyjaźń
- › W morskiej toni
- › Przygoda nad morzem
- › Co się dzieje w morzu?
- › O czym szumi morze?
- › Morskie opowieści

Wyboru tytułu możecie dokonać przez głosowanie (zamiast losowania). W takim przykładowym głosowaniu można przydzielić każdemu dziecku po 3 żetony (w tej roli sprawdzą się np. klocki), które trzeba położyć pod wybranym tytułem (dzieci mogą oddać po jednym głosem na 3 różne tytuły). Widać wtedy wyraźnie, że wygrywa tytuł, pod którym ustawi się najwyższa wieża z klocków.

KROK 3.

Wybieramy bohaterów i tworzymy lalki

Potrzebne Wam będą:

- › książki (w tym naukowe typu atlasy, encyklopedie) lub kolorowanki przedstawiające morskie stworzenia, patyki do szaszłyków lub patyczki drewniane (takie jak do lodów), papier biały (zwykły rysunkowy), kredki (najlepiej takie o żywych barwach, np. pastele, kredki akwarelowe), taśma klejąca mocna (najlepiej dwustronna), nożyczki, w zależności od wieku i umiejętności dzieci przydatne mogą być przygotowane wcześniej kontury możliwych bohaterów np. różne kształty ryb i innych morskich stworzeń.

Przebieg:

Aby dokonać wyboru bohaterów, najpierw dzielimy dzieci na podgrupy, w których przeglądają przygotowane pozycje książkowe. Zadaniem dzieci jest wyłonienie najciekawszych morskich stworzeń, które mogłyby wystąpić w Waszym przedstawieniu. Poza wielorybem w tym projektowym spektaklu może wystąpić na przykład rozgwiazda, ośmiornica, żółw morski, meduza, krab, krewetka, pławikonik (konik morski) i wiele mniej lub bardziej niezwykłych ryb (ryba piła, ryba młot, płaszczka czy papugoryba). Zadaniem każdego dziecka jest wybranie morskiego stworzenia, które najbardziej przypadło mu do gustu pod kątem wyglądu lub nazwy. Kiedy uda Wam się dokonać wyboru, kolejnym wyzwaniem jest stworzenie „lalki” umocowanej na patyku. Najpierw na grubym papierze (najlepiej formatu A5, aby postać nie była zbyt mała, a przez to zbyt trudna do wycięcia) dzieci

szkicują wybrane przez siebie morskie stworzenie, następnie kolorują je i wycinają. Po wycięciu odrysowują postać ponownie, kolorują ją i wycinają, ponieważ „lalki” będą dwustronne.

UWAGA! Ważne, aby pokolorować z właściwej – odwrotnej strony (lustrzane odbicie). Choć przedstawienie będzie teatrem cieni, jeśli użyjemy mocnego źródła światła, a bohaterowie będą mieli żywe, mocne barwy, to ich cienie będą miały również widoczne kolory). Najlepiej najpierw wyciąć, a dopiero potem pokolorować, sprawdzając, która strona tym razem będzie tą właściwą. Na koniec dzieci mocują swojego bohatera na patyku do szaszłyka za pomocą taśmy dwustronnej tak, by patyk i taśma umocowane były wewnątrz – pomiędzy obiema warstwami papieru.

KROK 4.

Wspólne wymyślanie fabuły

Potrzebne Wam będą:

- › przygotowane przez dzieci lalki.

Nawiązanie do książki:

Noi znalazł na brzegu wieloryba wyrzuconego przez sztorm, ale po przeglądnięciu książek wiecie już, że w morzu można spotkać znacznie więcej stworzeń. One wszystkie żyją tam razem, współpracując ze sobą lub nie. Z pewnością mają różne przygody. Spróbujmy teraz wspólnie wymyślić historię, w której pojawią się przygotowani przez Was bohaterowie.

Przebieg:

Dzieci siadają w kręgu na dywanie, w rękach trzymają swoich bohaterów, nauczyciel zaczyna opowiadanie historii, np. tak:

„W morskich głębinach żyje wiele niezwykłych stworzeń. Dzisiaj chcielibyśmy Wam przedstawić niektóre z nich i opowiedzieć ich niezwykle przygody. Wszystko zaczęło się pewnego dnia, w którym... (tu pada nazwa bohatera, którego trzyma w ręce dziecko siedzące po lewej stronie nauczyciela)...”

Zadaniem właściciela wywołanego bohatera jest podjęcie i rozwinięcie rozpoczętej w ten sposób historii. Dziecko to mówi jedno, dwa, może trzy zdania, po czym opowieść kontynuuje kolejne dziecko, wprowadzając w sposób w miarę logiczny (co na początek niekoniecznie będzie łatwym zadaniem i wymaga treningu w tego rodzaju zabawach z dziećmi) do historii swojego bohatera. Kiedy kolejne dziecko skończy opowieść, kontynuuje następna osoba. Całość można nagrywać dyktafonem, gdyż może się okazać, że już ta treningowa wersja będzie stanowiła kanwę scenariusza wspólnie przygotowywanego przedstawienia.

WARIANT 1:

Tworzymy fabułę metodą „z kubka”

To propozycja dla bardziej odważnych nauczycieli i roztrenowanych grup. Jest jedną z technik twórczych, a jej oficjalna nazwa to „Fabuła z kubka”.

Potrzebne Wam będą:

- › pojemniki – np. kubki i kartki z różnymi informacjami lub obrazkami.

Przebieg:

Zadanie polega na tym, by każde dziecko wylosowało po kolei po jednym elemencie z każdego kubka i z pomocą tych podpowiedzi stworzyło fragment wspólnej fabuły. Dzieci po każdym losowaniu tworzą

swoją historię (możecie notować lub nagrywać) i wrzucają karteczki z powrotem do kubka, tak by kolejne dzieci miały taką samą szansę na wylosowanie różnych odpowiedzi.

- Pierwszy kubek to uściślenie miejsca akcji – może to być morska głębina, rafa koralowa, brzeg morza, morskie skały, itd.
- Drugi kubek to bohaterowie – wsadzamy tam nasze lalki.
- Trzeci kubek to cechy charakterystyczne bohaterów, np. smutny, wesoły, przyjacielski, pomocny, kłótniwy.
- Czwarty kubek to punkty zwrotne fabuły, np. niech rozwikła zagadkę, niech coś zgubi, niech coś/kogoś znajdzie, niech się zgubi, niech o czymś zapomni, niech komuś pomoże, niech coś ukradnie.

W ten sposób powstanie Wam zbiór krótkich etiud, które możecie połączyć w jedną całość.

Zastanówcie się, czy uda się w to wpleść również załączoną w materiałach piosenkę o Noim i jego emocjach.

Wariant 2:

Tworzymy fabułę techniką przypadkowych słów/obrazków

Potrzebne Wam będą:

obrazki lub słowa do opowieści (zależnie od wariantu zabawy)

Nawiązanie do książki:

Noi goszcząc wieloryba u siebie, starał się, by waleń czuł się jak w domu. W tym celu – poza wygodami w wannie i przekąską z ryb – dotrzymywał wielorybowi towarzystwa i opowiadał mu historie z życia wyspy. A wieloryb słuchał uważnie... Spróbujmy sobie teraz wyobrazić, że to my gościmy wieloryba i opowiadamy specjalnie dla niego różne historie. Co by go zaciekało, o czym chciałby słuchać najbardziej, jak powinna brzmieć opowieść dla wieloryba?

Przebieg:

Dzieci siadają w kręgu z przygotowanymi przez siebie bohaterami w ręku i z rozrzuconych na dywanie wielu obrazków wybierają po jednym – takim, który wg nich mógłby pasować do opowieści dla wieloryba. Teraz jednak naszym zadaniem nie jest opowiedzieć kilkanaście osobnych historii, ale współpracując ze sobą i wykorzystując wybrane obrazki, stworzyć jedną wspólną... Trzeba więc zadbać o to, aby dzieci uważnie słuchały mówiących wcześniej kolegów, dopowiadały swoje „kawałki” historii tak, by dane fragmenty miały sens i łączyły się logicznie z poprzednimi. Trzeba również pamiętać, że ma to być opowieść dla wieloryba... Każdy mówi po jednym zdaniu uwzględniając w nim swojego bohatera i obiekt znajdujący się na wybranym przez siebie obrazku. Mówimy kolejno, tak jak siedzimy w kręgu.

- „Kto zaczyna?” (tu pada imię dziecka, a następnie nauczyciel kontynuuje udzielanie instrukcji)
- „W takim razie kończy np. Adaś. Adasiu postaraj się, by Twoje zdanie zamykało naszą historię”.

Pamiętajcie, że:

- zamiast obrazków mogą być proste słowa, które dzieci losują ćwicząc dodatkowo czytanie;
- możemy opowiadać w kolejności zgłaszania się, co pozwoli uczestnikom wybierać sobie moment, do którego najłatwiej (najlogiczniej) im będzie dopasować swój obrazek i swoją część historii.

KROK 5.

Teatr cieni – przygotowanie techniczne

Większość wskazówek pojawiła się już w filmie przygotowanym przez Teatr Figur. Polecamy również prezentację dla nauczycieli, w której pokazujemy, jak stworzyć teatr cieni. Znajdziesz ją w zakładce „Prezentacja o teatrze cieni”. Poniżej wyszczególniono jeszcze kilka dodatkowych podpowiedzi i praktycznych rozwiązań w przedszkolnych realiach.

- › Aby stworzyć teatr cieni nie czekając na nadejście zmroku, najlepiej zakleić okna sali folią aluminiową. Szybkie okna można spryskać wcześniej wodą (spryskiwaczem do kwiatów) i nałożyć na nią folię. Ważne! Folia w interakcji z silnym światłem słonecznym może zostawić trudne do zmycia ślady na szybie, dlatego nie przetrzymujemy tego zaciemnienia na więcej niż kilka dni.
- › Scena, scenografia i kulisy – jeśli chcemy zmieścić całą przedszkolną grupę za kulisami, to najlepiej wykonać naszą scenę w następujący sposób: układamy dwa lub trzy przedszkolne stoliki dziecięce tak, aby białe były przodem do widowni, obok siebie. Za nimi będą chować się nasi aktorzy trzymający w rękach bohaterów. Powyżej blatów wieszamy białe prześcieradło lub przepuszczającą światło roletę okienną (przymocowaną do sufitu lub stalowej linki lub postawioną na stelażu, np. na wieszaku na ubrania). Największą zaletą rolety okiennej jest jej sztywność.
- › Można również wykonać specjalne okienko do teatru cieni z kartonu (pudełek kartonowych) i papieru (format A4 lub A3). Szczegóły dotyczące wykonania w prezentacji, którą możecie pobrać w osobnej zakładce.
- › Na tym etapie można przygotować dodatkową scenografię cieniową. Do ozdoby czy scenografii warto wykorzystać znalezione podczas spaceru trawę, kamienie czy przywiezione z wakacji muszle – wszystko, co będzie rzucać ładny, ciekawy cień.
- › Źródłem światła może być zwykła lampka nocna lub mocniejszy rzutnik multimedialny. W przypadku kiedy scena jest duża, a aktorów więcej niż pięciu w jednej chwili na scenie, źródeł światła może być więcej. Pamiętajcie, żeby źródło lub źródła światła ustawić za ekranem, na jego wysokości, w odległości pozwalającej na zmieszczenie się aktorów z lalkami pomiędzy źródłem światła a ekranem (1–2 m).

KROK 6.

Przygotowania do występu

Potrzebne Wam będą:

- › notatki z wspólnie tworzonej z dziećmi fabuły (nie musimy rozpisywać dokładnie ról, będziemy z dziećmi nieco spontanicznie próbowali odgrywać wymyśloną historię, według opisanych po kolei punktów), „scena”, czyli wykonany przez Was teatrzyk, tłem muzycznym może być nagranie śpiewu wielorybów lub szum morza. Możecie też wykorzystać piosenkę o Noim. Opcjonalnie także: materiały plastyczne do wykonania zaproszeń na przedstawienie i afiszu.

Przebieg przedsięwzięcia:

Dzieci mogą mieć role mówione, odgrywać historię dialogami lub może ona być opowiadana przez wybrane osoby, a dzieci jedynie animują swoich bohaterów. Próbuje z dziećmi odgrywać nasze przedstawienie kilkakrotnie, starając się jednak, by wciąż odbywało się to bardziej w konwencji zabawy, niż przygotowania do wystawienia go przed szerszą publicznością. Eksperymentujcie z przybliżaniem i oddalaniem postaci do białej powierzchni naszego teatru. Jeśli konstrukcja Waszej sceny na to pozwala, możecie „wynurzać” postaci na chwilę z wody, ponad jej powierzchnię. Jeśli uznacie, że warto to zrobić, przygotujcie wspólnie z dziećmi afisz reklamowy i zaproszenia na Wasze przedstawienie. Wydarzenie może stanowić piękne zwieńczenie przygody z książką *Mój wieloryb*.

KROK 7.

Występ i podsumowanie

Jeśli zdecydujecie się na występ przed widownią, koniecznie podsumujcie z dziećmi to przedsięwzięcie. Porozmawiaj o tym, co im się udało, a co nie przebiegło tak, jak chcieli lub przewidywali. Co było trudne w całym przedstawieniu? Jakie emocje się pojawiły? Celebryście razem zakończone przedsięwzięcie poczęstunkiem, kwiatami czy innym uroczystym akcentem.

Podsumowanie wielorybiej przygody

Potrzebne Wam będą:

- › wydruki karty pracy na podsumowanie – 1 sztuka w formacie A4 na każde dziecko (znajdziesz je w zakładce „Karta na podsumowanie”).

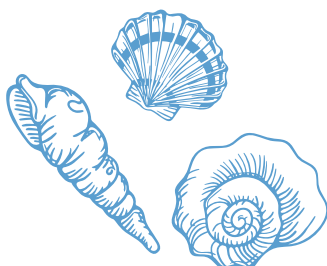
Przebieg zabawy:

Przypomnijcie sobie treść książki *Mój Wieloryb* (lub przeczytajcie ją jeszcze raz). Możesz to zrobić w formie zdań do dokończenia lub zagadek. Przykładowe pytania:

- › Jak brzmi imię chłopca – głównego bohatera książki?
- › Z kim Noi mieszkał w swoim domku nad morzem?
- › Ile miał kotów?
- › Jaki zawód wykonywał tata Noiego?
- › W jaki sposób Noi zaopiekował się wielorybem?
- › Co dokładnie zrobił, by pomóc wielorybowi?

A może dzieci wymyślą własne pytania?

Teraz rozdaj dzieciom karty. Mają one cztery okienka, które – jak w komiksie – służą do tego, by narysować kolejne etapy przygody chłopca i wieloryba. Wieloryb już został tam umieszczony. Zadaniem dzieci jest dorysować historię, którą zapamiętały, a potem, jeśli zechcą, stworzyć alternatywną jej wersję w oparciu o własne pomysły na to, co mogło się jeszcze przydarzyć Noiemu i wielorybowi. A może zechcecie przeczytać pozostałe książeczki Benjiego Davisa wydane przez Znak Emotikon? *Powrót Wieloryba* i *Cudowna Wyspa Dziadka* są dostępne w księgarni internetowej www.znak.com.

Na kolejne zabawy z projektem
Czytanie ma Moc zapraszamy w marcu!
Tym razem weźmiemy na warsztat
Wierszyki domowe Michała Rusinka.

Autorki materiałów:

Agata Maślarz – pedagogka, nauczycielka przedszkolna, trenerka kreatywności.

Agnieszka Larysz-Ligęza – psycholożka dziecięca, trenerka kreatywności, nauczycielka języka angielskiego.

Razem współtworzą Kangurowe Przedszkole przy ulicy Hofmana
w Krakowie, pracując z dziećmi w oparciu o psychopedagogikę twórczości.

Ilustracje: pixabay.com; copyright SIW ZNAK Sp. z o.o., 2021

